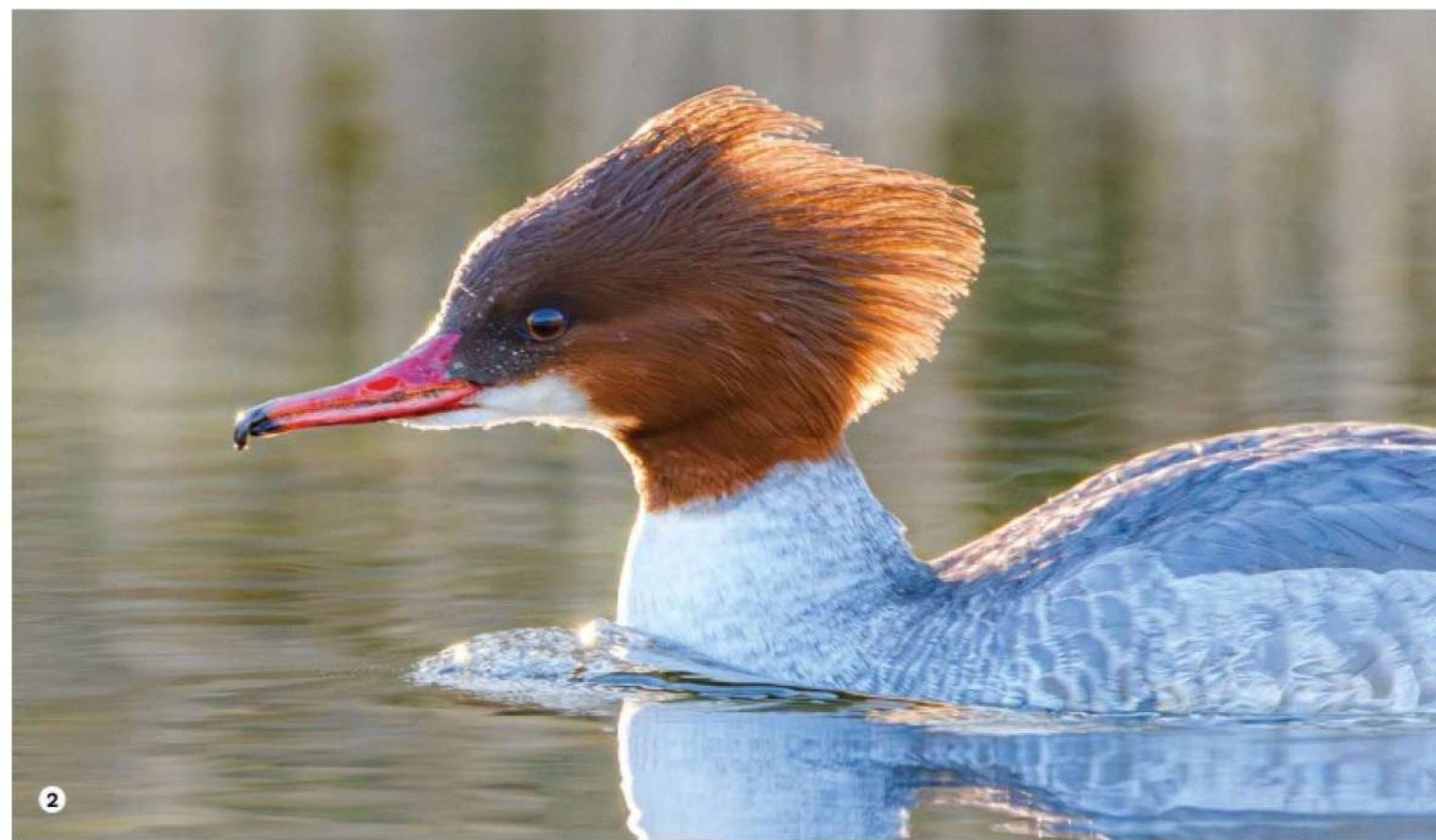

Gedrag in de natuur

→ Bij je eerste kennismaking met vogelfotografie is het ook belangrijk om je onderwerpen zo min mogelijk te verstoren. Natuurlijk is het zo dat, als we een wandeling in de natuur maken, vrijwel altijd een bepaalde mate van verstoring optreedt. Loop je bijvoorbeeld op een wandelpad langs een stuik met een vogel, dan zal deze op een bepaald moment opvliegen. Daar doe je niks aan. Bij nestfotografie van vogels dien je in het algemeen echter wél uiterst voorzichtig te werk te gaan. Meestal kun je dit beter helemaal laten, hoe verleidelijk ook! Bij veel soorten zangvogels op nest verlaat de oudervogel de eieren indien je in de buurt staat, waardoor het broedsel mislukt. Of komen de oudervogels als die jongen hebben nog wel voeren, maar niet meer frequent, waardoor de jongen ondervoed raken.

Ook bij wintervogels zoals ganzen moet je voorzichtig zijn. Vogels in de winter moeten spaarzaam met hun energie omgaan. Gaan ze door jou de lucht in, dan heb je te dichtbij gestaan. Houd daarom voldoende afstand tot een groep ganzen en houd het gedrag in de gaten. Steken ze met z'n allen alert de koppen omhoog, dan is dat een duidelijk teken dat je meer afstand moet nemen. Uiteraard zijn er ook vogels die zich niets van jou als fotograaf aantrekken als ze op nest zitten of jongen hebben. Denk dan bijvoorbeeld aan een reigerkolonie in een stadspark, een ooievaarsnest langs een dijk of een meerkoetennest in een slootje in een drukke wijk.

vele duizenden euro's aan te schaffen. Met een 100-400mm-zoomobjectief kom je al een heel eind. Zulke objectieven zijn leverbaar van je eigen cameramerk, maar ook van onafhankelijke lensfabrikanten zoals Sigma en Tamron. Daar kun je prachtige haarscherpe foto's van vogels mee maken! Een objectief met een langste brandpuntsafstand korter dan 400 mm is niet aan te raden, zeker niet als het om kleinere vogels zoals zangvogels gaat. Wil je die een beetje behoorlijk in beeld krijgen, dan heb je toch echt minimaal 400 mm nodig. Heb je een wat ruimer budget, dan is een wat langer zoomobjectief een aanrader. Bijvoorbeeld een 150-500mm- of 150/200-600mm-objectief. Doordat

tegenwoordig beeldstabilisatie bijna standaard is, kun je al veel vaker uit de hand een scherpe foto maken, maar een statief biedt altijd meer stabiliteit. Dat kan een driepoot zijn, maar ook een eenbeensstatief. Tegenwoordig heb je ook eenbeensstatieven waarbij je drie kleine pootjes kunt uitklappen voor nog meer gemak tijdens het fotograferen. Ook als je lang op een plek moet wachten totdat de vogel zich laat zien, is het veel fijner om de camera met objectief op statief te laten rusten dan om die in de hand te houden of om je nek te laten bungelen.

Merk je dat het telebereik van je objectief soms wat tekortschiet, en krijg je die kleine vogel niet voldoende groot in beeld, dan kun je een teleconverter (ook wel 'extender' genoemd) gebruiken. Die monteert je tussen camera en objectief. Een teleconverter is eigenlijk een soort 'vergrootglas' en meestal leverbaar in twee varianten: 1,4x of 2x. Een 70-300mm-zoom wordt bij gebruik van een 2x converter een 140-600mm. Een teleconverter is een relatief goedkope manier om meer millimeters te krijgen, maar nadelen zijn er ook. Ten eerste het

lichtverlies: één respectievelijk twee stops. Daarnaast neemt de beeldkwaliteit af en zal de AF minder snel werken. Dat laatste is vooral bij het fotograferen van vliegende vogels een nadeel. In een enkel geval werkt de AF zelfs helemaal niet meer, dus goed testen en je laten informeren in de fotowinkel is een aanrader!

Last but not least is de verrekijker voor de vogelfotograaf een onmisbaar attribuut. Daarmee kun je heel snel zien welke vogel op afstand van jou zit. Om niet meteen te zwaar beladen op pad te gaan, raden we een compacte verrekijker aan met een vergrotingsfactor van 8x of 10x.

Stilzittende vogels fotograferen

Voor de basisinstellingen van je camera bij het fotograferen van een stilzittende vogel stellen we de iso-waarde in op 400. Dit is een prima uitgangshouding bij een lichtbewolkte hemel met een waterig zonnetje of mooi weer. Indien het wat zwaarder bewolkt is, verhoog je de iso-waarde naar 800 of 1600.

De camera zetten we op de Av- of A-stand. Welke benaming wordt gebruikt, verschilt per cameramerk, maar de werking is hetzelfde. Hierbij stel je zelf het diafragma in en kiest de camera de bijbehorende sluitertijd, die wordt bepaald door de hoeveelheid licht. In de praktijk gebruik je meestal het grootste diafragma van jouw objectief, aangegeven door het laagste

1 De grote zilverreiger is over het algemeen wat schuwer dan zijn familielid de blauwe reiger. Je kunt deze vogels het beste vanuit de rijdende schuilhut (oftewel de auto) fotograferen.
Gladys Klip, gladiola.zoom.nl
CANON R5 · ISO 1000 · F 5 · 1/1250 SEC · 420 MM

2 Probeer ook eens de vogels bij tegenlicht te fotograferen. Je krijgt vaak mooie resultaten, zoals bij deze foto van een grote zaagbek.
Erik van Asselt, erik1234.zoom.nl
NIKON D7500 · ISO 3200 · F 6,3 · 1/800 SEC · 600 MM

ALS HET TELEBEREIK VAN JE OBJECTIEF SOMS TEKORTSCHiet, KUN JE EEN TELECONVERTER GEBRUIKEN